

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.  
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



## Göteborgske

## Spionen.

---

 Tördagen, den 30 Januarii.
 

---

Min Herre\*!

I t Ert Beckblad för förlidet år woro inför-  
 da åtskilliga Utdrag af Herr Doctor Wal-  
 lenstråles Rese-dag-Bok, rörande Flandren, des  
 belägenhet, Kyrkor, målningar prydnader. Jag  
 läste de wakra beskrifningar här om, och kände  
 igen större delen; ty jag såg Flandren ungefär  
 wid samma tid. Jag kastade min upmärksamhet  
 på flere hushålls-grenar, Fabriquer, verkstäder  
 Machiner, Politie-inrättningar eller hwad egen-  
 teligen angick handel och näringar. Allt hwad  
 jag i det ämnet såg, antecknade jag, och jäm-wäl  
 D asritade

\* På det almännas och eang wägnar är jag Er, Herr  
 Wålment, mycket förbunden. Er upmärksamhet,  
 som hushållare, röger sig i hwad jag redan säet,  
 och det Almänna lär, med begär wänta mer.

afritade Machiner: förmodeligen torde min dag-  
bok innehålla en hop nyttiga saker och underrät-  
telser om tilredningar som kunna gagna både Id-  
karen och det Allmänna: andra kunna få anled-  
ningar til upptågter, som nu ej påtänkas. Jag  
är för mycket får i mit Fösterland och Landsmän,  
för at misunna dem nytta af hwad mig kostat  
pengar, tid och slit.

Huru jag borde göra mina anteckningar för  
det Allmänna bekanta, har waret mig länge en  
oafgjord sak: flera hinder hafwa legat mig i vä-  
gen: först fordrar mit kall all min tid; at jag ej  
sjelf har tillfälle bringa allt i ordning, och för det  
andra borde alla Machiner och nyttiga redskapet  
affickas; ty af blotta beskrifningar utan ritning-  
gar är swårt at lära känna sådana saker. At lä-  
ta föra in något stycke-wis i en Becko. Skrift  
blefwe wäl för mig lättast; men jag fruktar, för  
Allmänheten ofullkomligast. Jag wil dock, i brist  
af tid til en samlad beskrifning, meddela mit  
Herre något. Min wälmening mot det Allmän-  
na är ren, och tjänas detta; har jag med störste  
nöge användt både kostnad och tid.

Tillåt mig därför at til Min Herre få efter  
hand insända utdrag ur min Rese-dag-bok.

Af Ormbunka brännes, på Den Man,  
August

Augusti månad, afko, som brukas til all linne-  
twätt, hwaras linnen blir ganska vitt: Ormbun-  
tan affläs och torkas något, därefter brännes i  
gropar, liksom affjö-tång brännes Souda. Un-  
der bränningen kastas litet salt i elden, och äfwen  
sedan det afbränt är.

Här brännes och en myckenhet Souda,  
som brukas wid Twäl och Såpe- samt Glas-  
Fabriquerne. Arbetarne få för hwarje ton  
18 skilling i arbetslön. Priset på hellswa  
Soudan, eller som hon här kallas Kasp är 2  
och et halft a 3 pund sterling. Bränningen sker  
af en sjö-wert, som i Bohuslän finnes til ganska  
stor myckenhet och kallas Klotång eller Knapp-tång.  
Wi hafwe twäl och såpa sjuderier samt glasbruk,  
och här fins en man som kan bränna Souda,  
men wäl Tyfka Mästare, som ej kunna egline-  
ra eller bereda denna förräffeliga affan, hwar-  
af i Holland, Angeland, och Frankerike göres det  
bästa glaset. Sättet at bränna Soudan spar  
jag til en annan gång: det är helt ensaldigt och  
ej kostbart.

Af enebår brukas stor myckenhet i Angeland  
och Holland til Genewer. De betaltas i Lon-  
don efter 13 s. p. hund. eller p. p. 120 swenskt  
wigt. Mr. Coney Gascoign handlar mycket  
därmed

därmed: de komma mest från Spanien. När enebären äro när at blifwa mogna, pläckas de af på en torr eller wacker dag: så at de från busken komma wäl torra. Hwad tycker Min Herre? männe ej denna Handelsgrenen borde här för alfware uptages: härigenom kunde bonde- och torpare-barn och walthjon förtjena, och Riket winna en stor inkomst af hwad nu förspilles: åfwen borde våre Brännewins-brännare detta nytjat, och spart spannemålen.

### Wälment.



### Uptågter i flera ämnen til widare eftertänka\*.

I Hertfordshire i England göda de Lam, som skola säljas, på det sättet, at de sätta Lammen, så snart de äro födda, i en ren och warm låtta, med et trog inuti, fult af ärter, hälst af de gula, blandade med kli. De hänga bredewid  
en

\* En Synnare som behagat ofta hedra min Spion i flera ämnen, har lemnat mig detta jämte löfte, om flera, i synnerhet Economiska, Uptågter.

en han full aff fint hö, och lägga en kristen för dem, at slicka på.

Lackorne gå på godt gräs, och släppas til Lamungarne kl. 8 och 10 föremiddagen, kl. 4 och 8 eftermiddagen, först til de yngsta. Den sista mjölken gör dem, efter folkets tanka, måst feta. Hwart Lam får di så mycket det wil, hwarigenom de så delicat kött. Tre weckor gamla sälges de med fördel.

Får-Hjordarne äro kosteliga. En gånse sköter et Hundrade får. De få Lam twänne gånger om året. När fåret är 7 år gammalt, är det tjenligast at slagtas. Kalswar di Modersmjölken några weckor, och så krita at antingen slicka eller äta, at de ej må purgera. De återlätas 2 gånger i månaden, och så bränwin, at de må sofwa. Detta göres med kalswar, som skola sälgas. Kalkoner, som gödas, stoppas och med krita; likaledes gås, at de ej må purgera för starke; och gådas dersöre hälften mindre.

Om for få äta potatoes, gifwa de fyra dubbelt mjölk emot hwad de eljest kunde prastera. Roswor ätas af sären gerna, hwaras de bli mycket feta.

## Stads Nyheter.

### Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 23 och 27 Januarii.

Pond.	79	---		79 $\frac{1}{2}$	---	D. R:mt
Amst.	---	---		---	---	M. R:mt
Hamb.	---	---		---	---	M. R:mt

## Stifts Tidningar.

Nedan under den 7 Augusti 1771 har Adjuncten i Weinge, H. Jacob Ekman erhållit Fullmakt at wara Extraord. Bataillons Predikant wid Kongl. Sprengportiska Regimentet.

Det förhudes, at den wittre Kyrkoherden i Haslöf och ledamot af Kongl. Swenska Wetenskaps-Academien, H. Pehr Osbeck nyligen blifwet ledamot af Kejsersliga Academien i Wien, Naturae Curiosorum.

Kyrko-

Kyrko-Lidningar.

I Tyska Församlingen äro födde 4 och  
1 barn affomnadt. Den 27 Januarii dog  
Herr Alexander Burnet, Ledamot af Angelska  
Församlingen.

Kundgörelser.

Uppå Söderborgs Stads Auctions-Kamare, kom-  
mer den 4 nästkommande Februarii at förjalias, Herr  
Robert Crofswalls i Masthugget imellan affedne Com-  
pagnie-Kriswaren Herr Torsten Lundstets hus å ena  
och Coopvaerdie-Capitainen Herr Börje Linds å an-  
dra sidan, belägna hus och gård. Om försälgnings-  
wiltkoren kunna hågade köpare närmare blifwa under-  
rättade af Herr Crofswall, som bor wid barlast-platsen.

En hand-spruta, med orwalt järnbeslaget skar, samt  
rör uti fullkomligen godt stånd: kan pumpas af en til  
2ne man, är til salu, och kan beses m. m. hos Brandts  
måstaren Herr Edberg på Wallgatan.

Äffundar något litet hushåll rum på Kungsgatan,  
rätt beqwämliga; nämner jag Egaren.



Et Espaniskt rör förlorades här om dagen. Det utmärktes med en tåel förguld silfverknay, och dansade gerna i sin rätte Egares hand på en orätt innehafware.

Hos Controlemren Herr Thure Gabriel Walke ärhållas, för så dagar sedan anländ, bästa Marstrand's Cabeljon til billigt pris.

På Rytfogatan, imellan östra hamnen och twär-gatan, äro följande rum, nu genast, eller til nästa Järddag lediga at wörthyras, en sal, en kamare, och kök med wiskerhus, samt källare, emot billig hyra hwarom sås underrättelse hos, Guldsmeden Hassin på be-rörde gata.

Wagnar, ensittige Chais-r, slädar, Mans och Frennimers samt Pack- och färresadlar af åntillige slag, någde slags selar, koffertar, canaveer, Betschbårer, Ottomaner, stoppade soff- och Ordinarie-stolar, wärje- och Hirsångare-gång med Carbin-hakar, taske- och synåls-böcker, lydynor; wätekniß-foder med striplar, auder-ungar, kappsäckar, läder-åmbar m. m. finnes hos mig för billigt pris til köps.

För en ärlig man på Kronhusgatan är den 22 den- den bortskulna ene silfwer mattredar; märkte N. N. L. Hwaröre ågaren utläs war bederlig wedergållning til den, som dessa skeder återkassar.